

מבוא

הנושא שבחרתי להתמקד בו הוא נושא "קבלת האחר". אולם נושא "קבלת האחר" הוא נושא רחב, ובתוכו מתוך הנושאים הרבים שנלמדו, דיבר אלי הנושא של החשיבות של תשומת הלב אל התרומה שיש לאחר לתת, גם כאשר מנוקדת המבט שלי, מהעמדה שלי, מהתרבות שלי או מההשכלה שלי נראה כי אין מה לקבל או לצפות מהאחר.

שלושת הטקסטים מתוך מספר טקסטים אשר הובאו בקורסים השונים, שעזרו להבין יותר ולהפנים יותר את נקודות המבט הללו, ואת ההשלכות שלהם הם הטקסטים הבאים:

1. תחילתו של ר' עקיבא לפי בבלי כתובות סב ע"ב-סג ע"א (מתורגם)
2. לראות את הקולות- מסורת, יצירה וחירות פרשנית
3. גדולי הרוח והיצירה בעם היהודי- משה מנדלסון

פרק 1

1.1 תחילתו של ר' עקיבא לפי בבלי כתובות סב ע"ב-סג ע"א

הטקסט הזה מובא בתוך קובץ שנקרא התלמוד הבבלי. לא מופיע בתחילת הטקסט שם מפורש של מספר הסיפור, ומכך שהוא כתוב בארמית, נראה כי הוא סופר על ידי אחד מחכמי התלמוד. מחברי התלמוד הבבלי אינם ידועים, אולם העורכים הראשיים שלו מיוחסים להיות החכמים אשר חיו בסוף תקופת האמוראים הנקראים רבינא ורב אשי, ואשר היו הדור השישי של חכמי האמוראים. רבינא ורב אשי חיו בבבל ולמדו בישיבת סורא, סביב שנת 400 לספירה. את תהליכי העריכה המשיכו עוד תלמידיהם אשר היוו את הדור השביעי של האמוראים, ולאחר מכן העריכה המשיכה אל תוך תקופת הסבוראים ומעט אל תוך תקופת הגאונים אשר החלה סביב שנת 500 לספירה.

סיפור זה הובא כחלק מדוגמאות למקרים שבו נשות החכמים המתינו לבעליהם מספר שנים עד שהם שבו הבייתה מלימוד התורה. הטקסט הזה הובא במסגרת הקורס: "שו"ס מעשה חכמים ותורותיהם". דר' רונן אחיטוב הביא את אגדה זאת בשיעור והסביר 2 מושגים הלכתיים האחת נדר ועטרת נדרים והשנייה מצוות הונאה. עוד דר' אחיטוב הדגים על אגדה זאת איך מחלקים את האגדה למערכות ותרגלנו בחברותות מי הגיבורים באגדה ומהו הקונפליקט בכל מערכה.

ציטוט מתוך הטקסט:

ר' עקיבא הרועה של בן כלבא שבוע היה
ראתהו בתו שהיה צנוע ומשובח
אמרה לו אם מתקדשת אני לך, תלך לבית הרב?
אמר לה: כן. התקדשה לו בצניעה ושלחתו
שמע אביה - הוציאה מביתו והידירה הנאה מנכסיו

פרק 2

השוואה בין שלושת הטקסטים

לדעתי שלושת הטקסטים מהווים שלושה נדבכים התומכים ומשלימים זה את זה, כל אחד מהם מוסיף נקודת מבט נוספת ותובנה נוספת אודות תפיסה זו ומה נדרש ליישומה. בסיפורו של רבי עקיבא, אנו נתקלים בסיפור הבנוי בצורה ארכיטיפית, המודל הקלאסי ביותר של הבדלי מעמדות, אשר נתפסו בעולם בעבר כהבדלים כמעט מהותיים גם בין סוגי בני אדם וגזע. בסיפור עצמו, התלמיד חכם הוא הניגוד לעם הארץ. אולם במבט מקרוב אל האדם עצמו, ניתן לגלות בו אמת אחרת, אפילו מכנה משותף, שנתפס בתחילה כבלתי אפשרי שנמצא אצל מי שלא גדל באותה חברה ותרבות. הלבוש החיצוני גורם להטעיה, שקשה להתגבר עליה. הייחוס של מי שנראה משלנו, כבעל התפיסה או התרבות הנכונה, מתנפצת על ידי רבי עקיבא, שמחזיר את הקרדיט לאשתו- שהתורה שלו ושל התלמידים שייכת לה, אף על פי שכעת היא נראית שייכת לקבוצה השניה.

הניתוח של ד"ר פיקאר, בתפיסת חז"ל, לוקח את זה למקום מהותי יותר. חיבורו באופן כללי נועד להציג לכלל האוכלוסיה כיום ניתוחי עומק של האופן בו חכמי ישראל ניסו להתמודד עם היחס בין אי ההסכמה ובין קבלת מכלול הדעות.

אם בסיפור הקודם של רבי עקיבא, האחר מתגלה כמי שהייחוס החיצוני שלו, איננו בהכרח מגביל אותו, מלהיות גם בעל ערכים דומים, ועל כן נכון לתת לו הזדמנות, כי מבחוץ הוא נתפס כשונה מהותית, אבל מקרוב מגלים שהוא בעצם דומה. בדיון שמעלה פיקאר, רואים את החשיבות, לקבל ולתת מקום גם למי שעקרונית חולק עלינו, ועמדתו מנוגדת לחלוטין לאמת שאנחנו מייצגים. יש מכנה משותף עמוק יותר בעולם, שאף על פי שהוא איננו תמיד נתפס, הוא קיים. על בסיס זה צריך לדעת לקבל את האחר, כמי שגם מחפש ונוגע באמת, והקיום המשותף איננו מתאפשר רק מפני שאנחנו דומים, אלא על בסיס אמון והערכת האמת של השני.

לבסוף מגיע סיפורו של מנדלסון, שנכתב על ידי פיינר, בימינו, ונועד להציג בכתיבה קולחת וברורה את חייו ותורתו. מנדלסון אשר מהווה דוגמה חיה של אדם אשר ניסה בכל כוחו ליישם את עולם הערכים הזה, קבלת האחר, הערכתו למרות עמדותיו או מוצאו השונה בתכלית, והניסיון הכנה, גם להתקבל בקרב האחרים, אשר חרטו על דיגלים ערכים אלו. דוגמה זו, של חייו של מנדלסון, ממחישה עד כמה המשוכה איננה פשוטה, ועד כמה טבעם של בני אדם יוצרת התנגדות לאפשר קבלה זו, גם כאשר ברמה האינטלקטואלית הם מודעים לחשיבותה של העמדה והם טוענים כי הם מאמינים בה.